

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Lutselus te DIEPENBEEK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 61242

Instelling Vrije Basisschool - Lutselus

Directeur Lize Habex en Benny Lanssens

Adres Pastorijstraat 2 - 3590 DIEPENBEEK

Telefoon 011-32.35.70

Fax 011-35.20.64

E-mail directeur@lutselus.be

Website www.lutselus.be

Bestuur van de instelling Interparoch.Schoolbest.Diepenbeek

Adres Dooistraat 98 - 3590 DIEPENBEEK

Scholengemeenschap KODIEKO

Adres Wijkstraat 16_4 - 3590 DIEPENBEEK

CLB Vrij CLB Regio Hasselt

Adres Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-02-2017, 07-02-2017, 09-02-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-02-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 24-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde SCHOOFS

Teamleden Ann VANANROYE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Leerbegeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Lutselus gelegen in Lutselus, een gehucht van Diepenbeek. De school profileert zich als een kindvriendelijke en open buurtschool, waar iedereen welkom is en waar het welbevinden van de kinderen een belangrijk uitgangspunt vormt. Het team zet erg in op een goede ouderbetrokkenheid en streeft een grote verbondenheid en vlotte samenwerking met de plaatselijke omgeving na. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 30 januari 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van het leergebied Nederlands wijst uit dat de teamleden een onderwijsaanbod realiseren dat tegemoet komt aan de verwachtingen van de overheid. In de kleuterafdeling voorzien de kleuteronderwijzers een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Duidelijke afspraken staan garant voor de continuïteit en de gradatie. De kleuters krijgen doelgericht een waaier van activiteiten, waarin de taalontwikkeling en de ontluikende geletterdheid gestimuleerd worden. De sfeervolle klassen, de gerichte activiteiten en de uitdagende hoekenverrijking zorgen voor een stimulerend klasklimaat dat kleuters prikkelt en boeit. De kleuteronderwijzers hanteren een veelheid aan planningsdocumenten om hun aanbod te stofferen. Hier rest er een uitdaging om deze te herleiden tot functionele instrumenten die de volledigheid waarborgen.

In de lagere afdeling baseren de teamleden zich op een onderwijsleerpakket om het aanbod voor Nederlands te stofferen. Het gebruik ervan garandeert, volgens de onderwijzers, de verticale opbouw en zorgt ervoor dat alle domeinen aan bod komen. Binnen het taalonderwijs ligt er een belangrijk accent op lezen en spelling. Op basis van outputgegevens stuurden de onderwijzers hun leesonderwijs bij. Ze zetten krachtig in op het bevorderen van de leesvaardigheden met bijzondere aandacht voor leestechiek en -begrip. De klasbibs uitbouwen tot aantrekkelijke, uitdagende en stimulerende leeshoeken, kan het leesplezier nog verder bevorderen. De onderwijzers bieden in meer of mindere mate werk- en groepeeringsvormen aan, die de leerlingen toelaten om zelfstandig en coöperatief leerinhouden te verwerken.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van muzische vorming wijst uit dat beide afdelingen niet tegemoet komen aan hun maatschappelijke opdracht. Het team werkte reeds jaren aan dit leergebied, maar het lukte nog niet om een duurzame implementatie van het leerplan te bewerkstelligen. Hoewel de teamleden heel wat waardevolle initiatieven nemen en activiteiten opzetten met het oog op de muzische ontwikkeling mist het aanbod de nodige doelgerichtheid. Er zijn hiaten in de volledigheid van het onderwijsaanbod en in de evaluatiepraktijk. De afspraken ter ondersteuning van de verticale samenhang zijn erg gering. Het team kan afspraken maken over het invullen van de planningsdocumenten. Toch wil de onderwijsinspectie benadrukken dat er heel wat goede praktijkvoorbeelden in de school aanwezig zijn.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de leerbegeleiding sinds kort gestoeld is op een transparant en gestructureerd zorgbeleidsplan, gebaseerd op een gezamenlijk gedragen visie. Het beleid zet momenteel heel wat zorgleerkrachten in, die vanwege hun specifieke deskundigheid, bepaalde taken op zich nemen. Het team staat nu voor de uitdaging om de leerbegeleiding verder krachtig uit te bouwen tot een efficiënte zorgwerking, zodat elk kind kan rekenen op een gepaste hulpverlening binnen de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. De totale ontwikkeling van de kinderen en de totaliteit van de ondernomen zorgacties op een transparante en functionele manier in kaart brengen is eveneens nog een werkpunt. Het valt uit het volgsysteem niet altijd af te leiden wat de concrete hulpvraag is en of en hoe kinderen ondersteuning kregen.

Wat de deskundigheidsbevordering betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat het beleidsteam de professionaliteit van de teamleden bevordert door teamgerichte nascholingen te organiseren en door de leerkrachten te stimuleren om deel te nemen aan individuele nascholingen. De teamgerichte vormingen staan in functie van de gekozen prioriteiten. Ook de goede samenwerking binnen de scholengemeenschap en het leren van elkaar zorgen tevens voor een verhoging van de deskundigheid. Er is duidelijk heel wat deskundigheid aanwezig in de school. Deze bespreekbaar stellen en verder aanwenden kan een verdere ontwikkeling ten goede komen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat sinds dit schooljaar twee directeurs samen het beleid opnemen. Elke directeur heeft een specifieke taak en samen vullen ze elkaar aan. Ze weten op korte tijd duidelijk de te varen koers uit te zetten en investeren in een sterke visievorming en een gezamenlijke doelgerichtheid. Zij staan voor een participatief beleid en creëren een open en functionele overlegcultuur. Het zorg- en kernteam en de werkgroepen ondersteunen het gedeeld leiderschap. Het team kiest er jaarlijks voor om prioriteiten uit te werken. Het huidig beleid weet de prioriteiten gefaseerd uit te zetten, maar dient er over te waken dat deze met de nodige diepgang afgerond worden. Duidelijke afspraken, ondersteuning, professionalisering, coaching en opvolging zijn hierbij noodzakelijk.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving wijst uit dat het beleid initiatieven neemt om de situatie op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne in kaart te brengen. Op basis van de analyse van documenten en van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting zijn er voldoende indicaties dat de school voldoet aan deze erkenningsvoorwaarde. Ze krijgt hiervoor een gunstig advies.

De onderwijsinspectie formuleert een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor muzische vorming. De onderwijsinspectie gelooft in de vernieuwingsbereidheid, gedrevenheid en draagkracht van het schoolteam om het tekort gezamenlijk aan te pakken en de onderwijskwaliteit verder bij te sturen en te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuters krijgen een evenwichtig aanbod dat aansluit bij hun interesses en leefwereld. Alle domeinen komen voldoende en in gevarieerde situaties voor. De kleuteronderwijzers evalueren de taalontwikkeling van de kleuters en sturen indien nodig hun aanbod bij.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. Schoolafspraken ontbreken om alle ontwikkelingsdoelen doelgericht na te streven en om na te gaan of de verschillende muzische domeinen evenwichtig en voldoende breed aan bod komen. Een functionele planning, die de volledigheid van het aanbod ondersteunt, ontbreekt. De kleuteronderwijzers brengen de muzisch ontwikkeling van de kleuters onvoldoende in kaart.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	Om de doelgerichtheid van het onderwijsaanbod te verhogen, ondernamen de
Onderwijsaanbod	kleuteronderwijzers heel wat acties. In hun planningsdocumenten verwijzen ze
<i>Referentiekader</i>	naar de ontwikkelingsaspecten uit een koepeligen instrument, de
<i>Planning</i>	leerplandoelen en de ontwikkelingsdoelen. Op schoolniveau zijn er geen
<i>Evenwichtig en volledig</i>	afspraken over een aanvaardbare en overwogen doelenselectie.
<i>Samenhang</i>	Tijdens de vorige doorlichting stelde het inspectieteam vast dat het
<i>Brede harmonische vorming</i>	kleuterteam niet beschikte over een functioneel bewakingssysteem. Voor
<i>Actief leren</i>	Nederlands noteren de teamleden per leeftijdsgroep in welke activiteiten een
	bepaald ontwikkelingsdoel aan bod komt. Daardoor kunnen ze aantonen dat
	alle domeinen evenwichtig en voldoende breed aan bod komen. Voor muzische
	vorming koppelt het team momenteel activiteiten binnen de verschillende
	domeinen aan de algemene doelen uit het leerplan. Uit een eerste analyse
	blijkt dat verschillende domeinen in meerdere klassen beperkt aan bod komen.
	De kleuteronderwijzers beschikken niet over een transparant en functioneel
	bewakingssysteem, waarbij ze kunnen nagaan of het aanbod dekkend is voor
	het nastreven van de leerplandoelen. Ze kunnen de verschillende
	planningsdocumenten kritisch analyseren, nagaan of ze een meerwaarde
	vormen voor de klaspraktijk en of de planlast niet kan worden verminderd.

De thematische werking staat centraal en zorgt voor een krachtige, horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. Het is een goed praktijkvoorbeeld hoe sommige kleuteronderwijzers bij de uitwerking van een thema systematisch aandacht hebben voor de verschillende leergebieden en domeinen en zo het evenwicht bewaken. De thema's sluiten nauw aan bij de interesses en de leef- en de belevingswereld van de kleuters. De kleuteronderwijzers hanteren de vooropgestelde planning flexibel. Ze brengen de ouders eveneens op de hoogte van het lopende thema. De kleuters krijgen kansen om voorwerpen van thuis mee te brengen. Volgens de kleuteronderwijzers verhoogt dit hun betrokkenheid aanzienlijk. Ze beschouwen het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters als uitgangspunten om tot ontwikkeling te komen.

Formele afspraken ondersteunen de verticale samenhang. De verschillende ontmoetings- en hoekenfiches, de groeilijn begrippen en taalontwikkeling zijn hier enkele voorbeelden van. Om de overgang naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseren de teamleden integratieactiviteiten. Ook het stimuleren van de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kleuters krijgt ruime kansen.

De kleuteronderwijzers bieden een ruime waaier aan talige activiteiten aan. Ze beschikken over heel wat bronnenmateriaal om het aanbod inhoudelijk te stofferen. De spreek- en luistervaardigheden krijgen voornamelijk aandacht tijdens de onthaal- en kringmomenten. Het team hecht eveneens veel belang aan het voorlezen en het vertellen van verhalen. De boekenhoek is in de meeste klassen aantrekkelijk uitgebouwd. De boeken sluiten aan bij het lopende thema.

De kleuteronderwijzers, verantwoordelijk voor de oudste kleuters, besteden op een meer intentionele wijze gericht aandacht aan de geleidelijke opbouw van de taakspanning en de concentratie. Een aantal thema's speelt in op ontluikende geletterdheid, specifieke begripsvorming of inzichten allerhande, noodzakelijk om de stap naar het eerste leerjaar te zetten.

Voor het leergebied muzische vorming krijgen de kleuters vooral binnen het domein beeld heel wat kansen om te exploreren en te experimenteren met allerlei materialen. Uit de documentanalyse blijkt dat niet alle domeinen in alle klassen doelgericht en evenwichtig aan bod komen. In meerdere klassen zijn sommige domeinen ondergewaardeerd. Het onderwijsaanbod voor sommige domeinen is eveneens onvoldoende breed. De verschillende deelaspecten binnen die domeinen kunnen nog aan belang winnen.

Onder meer tijdens de muzische carrousels en de feesten op schoolniveau krijgen de kleuters kansen om muzische impulsen op te doen voor de verschillende domeinen en om hun muzisch talenten te tonen aan anderen. De talenten van de kleuteronderwijzers worden hierbij eveneens benut.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een positief klasklimaat, waarbij ze de kleuters sterk bevestigen. De klassen zijn functioneel ingericht met voor de kleuters uitnodigende werk- en speelhoeken. Ze beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen van de leergebieden in de focus na te streven. Het ruime aanbod aan ontwikkelingsmaterialen draagt bij tot een stimulerend klasklimaat en nodigt de kleuters uit tot ervaren en handelen.

In alle klassen zijn er computers aanwezig, zodat de informatie- en communicatietechnologie (ICT) geïntegreerd kan worden toegepast. De school beschikt sinds kort over een verplaatsbaar 'clever board'.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Op basis van hun observaties maken de kleuteronderwijzers driemaal per schooljaar een klasscreening. Naast het welbevinden en de betrokkenheid scoren zij eveneens de taalontwikkeling van de kleuters. Voor het leergebied muzische vorming zijn er enkele aspecten van het domein beeld terug te vinden binnen het luik motorische ontwikkeling. De andere muzische domeinen komen niet voor. Relevante leeftijdsgebonden leerplandoelen vormen nog in mindere mate het uitgangspunt om het ontwikkelingsproces van de kleuters in kaart te brengen. Bij de oudere kleuters neemt het team gestandaardiseerde testen af. De gegevens uit de klasscreening en de resultaten van de gestandaardiseerde testen vormen de basis om gerichte zorgacties op te zetten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevens uit het kleutervolgsysteem, de informele gesprekken en de overgangsbesprekingen vormen het uitgangspunt voor de beeldvorming. Bijkomende observaties verfijnen dit beeld. Om in te spelen op de noden en de behoeften van de kleuters passen de kleuteronderwijzers hun aanbod en ondersteuning aan. Tijdens een klasbespreking bespreken zij samen met de zorgcoördinator de kleuters. In het zorgplan legt het team vast welke kleuters extra ondersteuning door een zorgleerkracht krijgen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De onderwijzers bereiken voor het leergebied Nederlands de eindtermen in voldoende mate. De onderwijspraktijk en het onderwijsaanbod garanderen voldoende de realisatie van een gradueel opgebouwd en volledig aanbod. Het team legt extra accenten op de domeinen schrijven en lezen. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Vanaf het tweede leerjaar baseren de teamleden zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om het aanbod gestalte te geven. De onderwijzers volgen het onderwijsleerpakket, maar durven wel gericht bijsturingen door te voeren. Hierbij blijven ze waken over de volledigheid van het aanbod. Het spellingonderwijs krijgt vanuit een aanvullend onderwijsleerpakket vorm. In het eerste leerjaar hanteren de onderwijzers een specifiek taalpakket voor het aanvankelijk lezen. De overgang van de aanvankelijke leesmethode naar de taalmethode in het tweede leerjaar verloopt vlot.

De teamleden hanteren de jaarplanning uit het onderwijsleerpakket voor de concrete planning van de leerinhouden. Daarnaast houden zij weekschema's bij, waar ze naar de handleiding en de lesfiche verwijzen. Sommige onderwijzers houden bijkomend nog een dagplanning bij.

De teamleden besteden ruime en extra aandacht aan het verbeteren van de kwaliteit van het leesonderwijs. Naar aanleiding van mindere leerlingenresultaten investeerden ze hier sterk in. Een zorgleerkracht nam de uitwerking van de leesstrategieën voor haar rekening en introduceerde deze in de verschillende klassen via coöperatieve werkvormen. Het is nu aan de onderwijzers om deze werking verder te zetten.

Met een variatie aan leesvormen gaat aandacht uit naar de leesmotivatie en de ontwikkeling van de leesvaardigheid. Er ontstaan veelvuldige oefenkansen onder andere door de organisatie van leesgroepen. Ook de samenwerking met de gemeentelijke bibliotheek biedt mogelijkheden om het leesplezier en de -gierigheid te bevorderen. Daarnaast beschikken alle klassen over een klasbib, maar het aantrekkelijk en uitnodigend maken van de boekenhoek om het leesplezier te stimuleren, kent in verschillende klassen nog een duidelijke groeimarge.

Met spreek- en luisteractiviteiten geven de onderwijzers de kinderen meermaals de kans om op hun niveau en vanuit hun persoonlijke leefwereld te communiceren. Mondelinge interactie krijgt echter een sterk leerkrachtafhankelijke invulling. Sommige onderwijzers slagen erin om via een krachtige en open vraagstelling de denkvaardigheden bij hun leerlingen te stimuleren. Anderen zijn veelal zelf aan het woord, wat resulteert in een lagere betrokkenheid en beperkte spreekkansen.

Meerdere onderwijzers slagen erin werkvormen te introduceren die leerlingen kansen geven om actief te participeren aan de lessen. Zij sluiten aan bij situaties die voor de leerlingen herkenbaar zijn en bieden de kinderen kansen om zelfontdekkend te leren. Voor anderen lukt deze betrokkenheids- en motivatieverhogende aanpak nog minder. Zij tonen nog een handboek- en leerkrachtgestuurde werkwijze.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over het noodzakelijke lesmateriaal om het aanbod uit te werken. Een aantal wandplaten ondersteunt het didactisch proces. Afspraken hierover op schoolniveau zijn minder eenduidig. Niet alle teamleden staan stil bij de functionaliteit of de leesbaarheid voor de leerlingen van deze wandplaten. Wel halen de onderwijzers aan dat de leerlingen steeds de ondersteunende strategieën in het onderwijsleerpakket mogen raadplegen. De klassen beschikken over een digitaal bord, dat de onderwijzers als een meerwaarde ervaren.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers evalueren de talige competenties op basis van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Verschillende onderwijzers bewerken deze toetsen of maken er bijkomend aan. Hierbij blijven zij erover waken dat de evaluatie evenwichtig blijft. Het geheel van deze data, tezamen met het klaswerk, getuigen van een brede evaluatie. Bovenop deze toetsen wenden de onderwijzers een aantal gestandaardiseerde tests aan. Deze situeren zich hoofdzakelijk in de eerder vlot meetbare aspecten van technisch lezen en spelling. De vierde- en zesdeklassers participeren aan een koepelgebonden proef. De resultaten vormen nog minder het uitgangspunt om het onderwijsaanbod op schoolniveau kritisch onder de loep te nemen en bijsturingen door te voeren.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers benutten al deze gegevens om de leerlingen in hun onderwijsleerproces te ondersteunen en om te differentiëren op leerling- of groepsniveau. Voor sommige leerlingen met extra noden passen de onderwijzers compenserende maatregelen toe tijdens de evaluaties. Ze communiceren hierover met de ouders op de toets zelf en via het rapport. De onderwijzers begeleiden het leerproces in een veilige en aangename leer- en werkomgeving. Een aantal kinderen mag ondersteunende hulpmiddelen gebruiken tijdens het leerproces. Aan anderstalige nieuwkomers biedt de school een taalbad aan. Leerkrachtafhankelijk wenden de onderwijzers, naast een meer klassikaal georiënteerde leerstijl, ook groeps- of interactieve werkvormen aan. Hierbij kunnen leerlingen ook leren van elkaar en zijn sociale vaardigheden en leren leren geïntegreerd. Een aantal zorgleerkrachten heeft een ondersteunende opdracht in verschillende leerjaren. Het beleid bedeede daar structureel lestijden voor, al naar gelang aangevoelde noden.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. Hoewel de school al een heel muzisch traject aflegde, zijn er nog tekorten in de volledigheid en de gradatie van het onderwijsaanbod. De evaluatie richt zich niet op het opvolgen van de muzische ontwikkeling van de leerling noch op het bereiken van specifieke doelen.

Curriculum	Naar aanleiding van de vorige schooldoorlichting investeerde het schoolteam
Onderwijsaanbod	verschillende jaren met succes in haar muzisch onderwijs. Het schoolteam
<i>Referentiekader</i>	kreeg een introductie van het leerplan en maakte kennis met de verschillende
<i>Planning</i>	domeinen van dit leergebied. Vanuit de koepel werd een leerlijn aangeboden
<i>Evenwichtig en volledig</i>	die een inspiratiebron vormde. Niettegenstaande er tijdens de
<i>Samenhang</i>	opvolgingsdoorlichting gewezen werd op de noodzaak van een verdere
<i>Brede harmonische vorming</i>	inhoudelijke verdieping in functie van de uitgangspunten en de leerplandoelen
<i>Actief leren</i>	en een doorgaande lijn, zien we hiervan nog te weinig sporen terug. De
	teamleden geven aan dat de aanpak in het verleden waardevol was, maar dat
	de volledige implementatie niet duurzaam gebeurde. Het vernieuwingstraject
	en de intenties verzandden na de vorige opvolgingsdoorlichting. De
	onderwijzers wijten dit onder andere aan de vele vernieuwingen die
	tegelijkertijd liepen.

Het beleid pikte een aantal jaren geleden de draad voor muzische vorming weer op en organiseerde navorming voor dit leergebied. Zo konden de teamleden zich verdiepen in het beschouwen, het creëren en de algemene doelen uit het leerplan. Het huidige beleid zet deze prioriteit verder en nam de uitwerking ervan op in de prioriteitenplanning met als doel een leerlijn uit te werken. De teamleden willen zich dit schooljaar nieuwe werkvormen eigen maken met behulp van de bouwstenen om de principes van de algemene doelen te hanteren. Het schoolbeleid verwacht van alle onderwijzers dat ze naast de aandacht voor beschouwen en creëren, een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen bewaken. Alle onderwijzers houden nu bij in een overzichtsschema welke activiteit bij welk domein aan bod komt. Dit schema is een stap in de goede richting om het evenwicht tussen de verschillende domeinen te bewaken, maar geeft geen overzicht van welke leerplandoelen reeds aan bod kwamen en welke niet. Analyse van de overzichten laat blijken dat beeld in meerdere klassen nog altijd een groot deel van de onderwijstijd krijgt toebedeeld ten koste van andere domeinen, zoals onder meer bewegingsexpressie. Ook het domein media staat nergens vermeld. De onderwijzers verwoordden dat dit domein wel aan bod komt, maar minder doelgericht. Het leerplan mediaopvoeding werd tot op heden nog niet op schoolniveau verkend.

Sinds kort beschikt de school over een didactische uitgave om de lessen muzische vorming gestalte te geven. De onderwijzers hanteren deze uitgave als inspiratiebron en bereiden hun lessen voor aan de hand van fiches waarin onderwerp, werkvormen, domeindoel/bouwstenen en algemene doelen aan bod komen. Deze werking willen de onderwijzers toepassen voor alle lessen muzische vorming. Verder is er een diversiteit waarneembaar in de planningsdocumenten. Sommige onderwijzers houden naast een weekschema ook een dagplanning bij, anderen verwijzen in hun weekschema naar de fiches. Er resten nog mogelijkheden om hierover op schoolniveau afspraken te maken, zodat de planningsdocumenten een correcte en transparante weergave zijn van het aanbod.

Sommige domeinen komen geïntegreerd aan bod binnen andere leergebieden. Deze werkwijze bevordert de horizontale samenhang met onder meer het leergebied Nederlands, maar biedt geen garantie voor de effectieve realisatie van het leerplan muzische vorming. Er zijn weinig afspraken over de leerjaren heen die de continuïteit en de gradatie van het onderwijsaanbod waarborgen.

Schoolfeesten en de muzische carrousels zijn praktijkvoorbeelden van een muzisch aanbod waarbij verschillende domeinen aan bod komen en de talenten van de leerkrachten benut worden. Het is lovenswaardig hoe de school dan via een gezamenlijke aanpak het muzisch schoolklimaat stimuleert. Dit is overigens één van de pijlers van het leerplan. Ook de extra-muros- en culturele activiteiten bieden leerlingen aanvullende mogelijkheden om muzisch creatief bezig te zijn en te beschouwen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende materialen om de muzische doelen te bereiken. Ze krijgen jaarlijks een budget om materialen aan te kopen. Ter ondersteuning van de lessen muziek beschikt de school over muziekinstrumenten. Daarnaast zijn de onderwijzers ook creatief in het gebruik van kosteloze en andere verbruiksmaterialen of maken ze zelf materialen aan. De aanwezigheid van moderne mediavormen biedt visuele ondersteuning bij muzische activiteiten of wordt ingezet als input voor muzische impressies. De leerlingen krijgen geregeld kansen om creatief aan de slag te gaan met multimediale apparatuur.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De teamleden willen aandacht besteden aan de talenten van de leerlingen, maar het ontbreekt aan een eenduidige visie om deze gelijkgericht naar waarde te schatten en om de kennis en de verworven muzische vaardigheden in kaart te brengen. De criteria om scores te geven zijn weinig geëxpliciteerd, missen eenduidigheid en zijn meer gebaseerd op wat onderwijzers individueel belangrijk vinden dan op wat het leerplan concreet beoogt. Toch is het vermeldenswaard dat sommige onderwijzers bij de evaluatie aan de leerlingen kenbaar maken waarop ze gaan letten. Sommige onderwijzers probeerden al alternatieve evaluatievormen uit, maar dit goede praktijkvoorbeeld kent weinig vervolg of doorstroming.

Begeleiding	Het schoolteam brengt het ontwikkelingsproces van de leerlingen voor
Leerbegeleiding	muzische vorming nog in mindere mate in kaart. Het leerlingvolgsysteem geeft
<i>Beeldvorming</i>	beperkt informatie over de talenten, de mogelijkheden of de beperkingen van
<i>Zorg</i>	de leerlingen voor dit leergebied. Dit is weinig onderwerp van gesprek tijdens het leerlingoverleg. Wel krijgen de onderwijzers een beeld van de leerlingen door de overgangsgesprekken, de informele overlegmomenten, de werken tentoongesteld in gangen en klassen en de schoolfestiviteiten.
	In tegenstelling tot andere leergebieden, is het bij muzische activiteiten minder de gewoonte om te differentiëren op basis van noden of interesses van leerlingen. Tijdens sommige activiteiten is er differentiatie naar materiaalkeuze. Wel ondersteunen onderwijzers de leerlingen bij het werkstuk of schakelen ze medeleerlingen in. Het team stelt dat het welbevinden van de leerlingen en het plezier beleven centraal staan en geeft daarom geregeld positieve feedback bij muzische creaties.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en men leerlingen begeleidt. Een overkoepelende preventieadviseur ondersteunt de directeur bij het welzijnsbeleid en neemt de coördinatie ervan voor zijn rekening.

Op basis van de analyse van documenten en van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting zijn er voldoende indicaties dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De school krijgt een gunstig advies.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het team ontwikkelde nog geen expliciete, uitgeschreven visie over haar deskundigheidsbevordering in het algemeen. Toch slagen de directeurs erin te duiden waarvoor de deskundigheidsbevordering staat. Ze willen de kwaliteiten en de talenten van de leerkrachten op een constructieve manier inzetten om het leren van elkaar te bevorderen. Zij verwoorden dat verbondenheid en vertrouwen tussen de teamleden voorwaarden zijn opdat ze hun talenten kunnen benoemen en er een openheid ontstaat om deze in te zetten ten voordele van het hele team.

Het nascholingsplan bevat een opsomming van de teamgerichte en de individuele nascholingen. Het beleidsteam kadert de teamgerichte nascholingen binnen de schooleigen visie en de vooropgestelde prioriteiten.

Ondersteuning De teamgerichte nascholingen bieden kansen om op schoolniveau onderwijsvernieuwingen of -veranderingen te introduceren. Dit schooljaar staan onder meer muzische vorming en kennismaking met het nieuwe leerplan 'Zin in leren! Zin in leven!' centraal. Naast deze nascholingen is er eveneens ruimte voor individuele vormingen die aansluiten bij de noden of behoeften van de leerkrachten. Om de opgedane kennis en inzichten toegankelijker te maken voor alle teamleden investeert het directieteam in de uitbouw van een zorgbibliotheek.

Om het leren van elkaar en het inzetten van talenten te bevorderen, onderneemt het directieteam doelgerichte acties. Zo krijgt een aantal differentiatieestijden invulling vanuit de deskundigheid van een teamlid. Ook de ondersteuning op kind- of klasniveau voor techniek, leesstrategieën, motorische ontwikkeling en ICT zijn daar mooie praktijkvoorbeelden van.

Vanuit de scholengemeenschap komen tevens heel wat impulsen met het oog op de verdere professionalisering van leerkrachten. De zorgdag met sprekers, werkwinkels en collegiale consultatie is hier een mooi voorbeeld van. De samenkomsten van de zorg- en ICT-coördinatoren, de bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding en de directies bieden mogelijkheden om informatie uit te wisselen en om elkaar te inspireren.

De goede samenwerking met externen, zoals de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding, de gon -begeleiders (geïntegreerd onderwijs) en de pedagogische begeleider, ondersteunt de deskundigheidsbevordering van de teamleden.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam bracht in het verleden de effecten van de nascholingen nog in mindere mate in kaart. Daardoor gingen er kansen verloren om de kwaliteit van het professionaliseringsbeleid te bewaken. De mate waarin leerkrachten de opgedane kennis en inzichten toepasten in hun klas was persoonsgebonden. Daardoor bleven de gewenste effecten soms uit of verwaterden ze op langere termijn.
- Ontwikkeling** De leerkrachten staan doorgaans open voor verdere professionalisering. Tijdens het paralleloverleg krijgen ze kansen om de eigen klaswerking te bespreken. Toekomstgericht wil het beleidsteam de veranderingsbereidheid van het team stimuleren door het rendement van de nascholingen te verhogen. Verder willen de directeurs de werkgroepen verder uitbouwen en de individuele nascholingen gericht aanbieden. Op die manier willen ze de nodige ontwikkelingsdynamiek bewerkstelligen.
- Er is duidelijk heel wat deskundigheid aanwezig in de school. Het team staat nu voor de uitdaging om elkaar deelgenoot te maken van goede praktijkvoorbeelden en deze aanwenden in functie van een verdere schoolontwikkeling.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het huidige leiderschap investeert dit schooljaar grondig in de uitwerking van een gezamenlijk gedragen zorgvisie en het opstellen van een zorgbeleidsplan. Eén van de twee directies, neemt ook de taak van zorgcoördinator waar. Bij de start van het schooljaar maakte zij een grondige beginsituatieanalyse. Via gesprekken en bevestigingen polste zij bij de teamleden naar wat zij uit de vorige zorgwerking wilden borgen en waar bijstellingen nodig waren. Deze beginsituatieanalyse vormde de basis voor het uitwerken van het nieuwe zorgbeleid.
- De zorgvisie, gelinkt aan de pijlers van het pedagogisch project, is duidelijk omschreven. Die vermeldt onder andere dat de school ernaar streeft elk kind als uniek te beschouwen, te aanvaarden en aandacht te hebben voor zowel hoofd als hart en handen. De teamleden willen rekening houden met de specifieke behoeften en mogelijkheden van elk kind. De school ziet het als haar taak om het onderwijs zo in te richten dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn recht komt. De zorgvisie omschrijft de gewenste situatie. Het is nu aan de teamleden om deze verder te concretiseren.
- Het team werkt volgens de principes van het zorgcontinuüm gaande van een brede basiszorg tot een aangepast individueel curriculum. De klasleerkracht is de spilfiguur in de zorg voor elk kind. Er wordt verwacht dat de leerkrachten rekening houden met de verschillen tussen leerlingen en dat zij de ontwikkeling van de leerlingen stimuleren via een krachtige leeromgeving die bestaat uit een positief, veilig en rijk klasklimaat, betekenisvol leren en het bieden van een rijke ondersteuning en interactie.

Ondersteuning De zorgcoördinator wil voor continuïteit binnen de leerbegeleiding zorgen en stelde drie vaste ankerfiguren aan, die de zorgwerking op schoolniveau helpen ondersteunen en mee uitwerken. Deze maken ook actief deel uit van het kernteam. Naast de werking op schoolniveau wordt er tevens ingezet op een werking op klas- en kindniveau. Hiervoor worden een groot aantal zorgleerkrachten ingezet, die vanwege hun specifieke deskundigheid, bepaalde taken opnemen. Alle leerkrachten werkzaam in de zorgwerking vormen samen met het beleid het zorgteam.

De school investeert momenteel stapsgewijs in de uitbouw van een transparante zorgstructuur. Via onder meer de input op personeelsvergaderingen krijgt het zorgcontinuüm een concretisering. Per fase wordt aan de hand van voorbeelden uitgelegd wat dit betekent voor de schoolwerking. Om de zorgwerking te ondersteunen, werkt de zorgcoördinator met tweemaandelijks zorgplannen die een aanpak vooropstellen op school-, klas- en kindniveau. Deze plannen geven duidelijk weer wat de actie is, wie deze taak op zich neemt en wanneer deze wordt uitgevoerd. Na een periode van twee maanden stelt de zorgcoördinator telkens een nieuw zorgplan op om tegemoet te komen aan nieuwe zorgvragen of noden. Leerkrachten laten zich positief uit over de transparantie en de structuur die de zorgcoördinator op korte tijd al teweegbracht.

De school brengt de beginsituatie van de kinderen in kaart. Op basis van de overgangsgesprekken en de gegevens uit het kind- en leerlingvolgsysteem krijgen de leerkrachten een beeld van het functioneren van de hen toevertrouwde kinderen. Om zicht te hebben op de verdere vorderingen houden de kleuteronderwijzers de ontwikkelingen van de kleuters bij door middel van het kleuterwerk, de observaties en gestandaardiseerde testen. Elke kleuteronderwijzer houdt tal van observaties bij. In de lagere afdeling baseren de onderwijzers zich voornamelijk op de eigen en de leerpakketgebonden toetsen, het leerlingenwerk en de gestandaardiseerde tests uit het leerlingvolgsysteem om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen.

De klasleerkrachten spannen zich in om, binnen de brede basiszorg, klasintern te differentiëren. In alle klassen worden er hiertoe acties opgezet. Hoewel het team in het verleden binnen haar gelijke onderwijskansenbeleid werk maakte van het thema 'Preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden' kwam het niet tot een gezamenlijke aanpak binnen een krachtige leeromgeving. Er zijn nog duidelijke verschillen waarneembaar in de uitbouw van een krachtig en stimulerende klasklimaat. Uit analyse van de zorgdossiers blijkt dat de zorginterventies zich in het verleden nog vaak richtten op symptoombestrijding op korte termijn en zelden op een systematische aanpak op langere termijn. Wel is het vermeldenswaard dat de zorgcoördinator via het uitwerken van individuele handelingsplannen duidelijke stappen voor een meer handelingsgerichte werking heeft gezet.

Zowel op vaste tijdstippen als vraaggestuurd kunnen de klasleerkrachten een beroep doen op de doelgerichte hulp van een zorgleerkracht. Het valt op dat de interventies vaak klasextern gebeuren. Hierin schuilt een groeikans om de zorgwerking stilaan om te buigen van een klasexterne naar een meer klasinterne werking. De zorgwerking spitst zich nu nog vaak toe op een remediërende werking en heeft nog minder een preventief karakter.

Ook de leermeesters lichamelijke opvoeding nemen hun verantwoordelijkheid op om de leerlingen zoveel mogelijk een continue ontwikkeling te garanderen. Afhankelijk van de aard van de activiteiten organiseren zij een gevarieerd aanbod, waarbij zij oog hebben voor differentiatie en zo nodig voor gerichte ondersteuning of begeleiding. Daarnaast geeft de bijzondere leermeester van lagere afdeling schrijfmotoriek aan de oudste kleuters.

Drie keer per schooljaar maken de klasleerkrachten een klasscreening. Daarna worden alle kinderen systematisch besproken op een overlegmoment, waaraan de zorgcoördinator en de betrokken klasleerkracht participeren. Indien de zorgvraag bijkomende expertise vergt, betreft de zorgcoördinator het centrum voor leerlingenbegeleiding of andere externe hulpverleners en organiseert ze een bijkomend MDO (multi disciplinair overleg), waaraan ook de ouders deelnemen. Het expliciteren van de hulpvraag is nog geen verworvenheid. Ook de afgesproken zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken zijn nog minder transparant en systematisch terug te vinden in het registratiesysteem. Het is niet altijd duidelijk of en welke ondersteuning kinderen kregen de voorbije jaren. Wel valt op dat veel kinderen een doorverwijzing krijgen naar externe hulpverleners. Kinderen met geattesteerde leerstoornissen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen of in uitzonderlijke gevallen op een aangepast curriculum in overleg met de ouders. Het vormt nu een uitdaging voor het team om alle kinderen de nodige ondersteuning te bieden ongeacht of ze een attest hebben of niet.

Doeltreffendheid Het beleid is er dit schooljaar bijzonder alert voor om aspecten van de zorgwerking regelmatig in vraag te stellen met als doel een verdere ontwikkelingsdynamiek te bewerkstelligen. De beginsituatieanalyse was een eerste stap om de zorgwerking uit te werken. Daarnaast trachten de leden van het zorg- en kernteam om de effecten van bepaalde acties van de leerbegeleiding in kaart te brengen en communiceren hierover met de teamleden. Ook op personeelsvergaderingen krijgen de teamleden regelmatig de kans om over hun ervaringen te reflecteren en van gedachten te wisselen. Op basis van al deze evaluaties stelt de zorgcoördinator een nieuw zorgplan op en vinden er bijsturingen plaats. Op het einde van het schooljaar staat de evaluatie van de hele zorgwerking geprogrammeerd.

Ontwikkeling Het beleid weet goed te verwoorden waar ze met de huidige zorgwerking naartoe wil. In een prioriteitenplan, gespreid over drie schooljaren, staan de verdere zorguitwerking, de uitbouw van een zorgbibliotheek, het opstellen van zorg- en handelingsplannen en het evalueren van de zorgwerking dit schooljaar geprogrammeerd. Daarnaast wil het beleid ook meer een balans vinden tussen een preventieve en remediërende werking en wil het inzetten op de verdere uitbouw van transparante procedures en instrumenten.

De zorgcoördinator volgde een meerjarige opleiding om zich in haar specifieke opdracht te bekwamen. Ook de (zorg)leerkrachten krijgen de kans om via gerichte nascholing bijkomende expertise rond de leerbegeleiding te vergaren. Tevens komt via de gon-begeleiders en de externe therapeuten of schoolbegeleiders expertise op vlak van zorg de school binnen.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen. Waardevolle initiatieven worden op scholengemeenschapsniveau uitgewerkt en geïmplementeerd in de verschillende scholen. Illustratief hiervoor is de zorgdag met de workshops en collegiale consultatie die naar aanleiding van schoolnaden georganiseerd wordt.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Twee nieuwe directeurs nemen het leiderschap sinds dit schooljaar waar. Tussen hen beiden werd er, in samenspraak met het schoolbestuur, een duidelijke taakverdeling afgesproken die naar het team gecommuniceerd werd. Eén directeur is verantwoordelijk voor het financiële en het organisatorische luik en de andere neemt het pedagogische luik voor haar rekening. Constant overleg tussen beide directeurs zorgt ervoor dat ze allebei op de hoogte zijn van de hele schoolwerking. Ze achten het dan ook wenselijk dat ze als één beleidsteam naar buiten treden.

Daar de directeur, bevoegd voor het financiële en organisatorische onderdeel, niet uit het team kwam, investeerde hij in eerste instantie in kennismakingsgesprekken met alle teamleden. Zo leerde hij de mensen kennen en verkreeg hij een globaal beeld van de schoolwerking. De pedagogische directeur, die wel uit de school kwam, liet de teamleden een schriftelijke bevraging invullen om vast te stellen wat zij uit de voorbije jaren wilden borgen en veranderen. Deze bevraging vormde voor het beleid dan ook het uitgangspunt om de verdere koers te bepalen en welgekozen prioriteiten af te bakenen. Dit schooljaar staan onder meer het nieuwe leerplan 'Zin in leren! Zin in leven!', muzische vorming, het nieuwe onderwijsleerpakket voor wiskunde en zorg geprogrammeerd.

De directie wil een participatief beleid bewerkstelligen en streeft naar een open communicatie met alle participanten. Daadkracht, dienstbaarheid en democratie zijn daarbij sleutelbegrippen. Het is opvallend hoe het beleidsteam erin slaagt om op korte tijd een heuse ontwikkelingsdynamiek teweeg te brengen. Ook de teamleden laten zich lovend uit over hun aanpak en appreciëren hen onder meer voor het aanbieden van de nodige structuur en rust.

Het gedeeld leiderschap krijgt vooral gestalte via het kern- en zorgteam en de verschillende werkgroepen die actief zijn in de school. Deze structuren zorgen voor een breed draagvlak. Ze leveren vooral beleidsvoorbereidend werk en vormen een brugfunctie tussen het beleid en de teamleden. De werkgroepen kregen dit schooljaar een nieuw elan. Ze zijn geïntegreerd in de schoolvisie en kregen een nieuwe naam en een duidelijke invulling, zodat het voor teamleden transparant is voor welke werkgroep zij zich willen engageren.

Visieontwikkeling Het eigen opvoedingsproject kreeg, met de inbreng van de teamleden, gestalte aan de hand van de vijf pijlers van het onderwijskoepel. Het beleid investeert er hard in om van het eigen opvoedingsproject het referentiekader te maken, waaraan de hele schoolwerking wordt opgehangen. Op overlegmomenten en personeelsvergadering wordt dan ook geregeld verwezen naar het eigen opvoedingsproject. Ook bij het maken van keuzes is het project bepalend.

Het team vertoont een grote verbondenheid met de plaatselijke omgeving en stelt de school ook open voor een goede samenwerking. Daarnaast hecht het schoolteam belang aan het nastreven van een open houding naar ouders toe. Het beleid verwoordt dat het belangrijk is dat ook ouders zich thuis voelen en neemt verschillende initiatieven om de ouders te betrekken bij de schoolwerking.

Besluitvorming De uitgangspunten van een gedragen beleid zijn een participatieve besluitvorming en een open professionele dialoog. De teamleden krijgen kansen tot inspraak en worden veelvuldig gehoord. Het beleid stelt duidelijke verwachtingen en de teamleden kennen de te varen koers. Het hecht groot belang aan de onderliggende argumentatie bij een aantal beslissingen, waardoor de teamleden een hogere acceptatiegraad ervaren. Op het kern- en zorgteam wordt gereflecteerd over bepaalde aspecten, zodat het beleid een duidelijke beslissing kan nemen.

De maandelijkse personeelsvergaderingen zijn tevens belangrijke overlegmomenten om tot een besluitvorming te komen. Deze kennen ook een pedagogische invulling en worden indien nodig per niveau georganiseerd. Ook het paralleloverleg bevordert een open dialoog en stimuleert de gelijkgerichte werking.

Kwaliteitszorg De school neemt initiatieven die aantonen dat er aandacht is voor de kwaliteitszorg. Met regelmaat bevraagt het beleid diverse aspecten van het schoolleven. Het beschikt over heel wat gegevens die het proces van de kwaliteitszorg aansturen. Zo werd het leesonderwijs bijgestuurd naar aanleiding van mindere outputresultaten. Het hele schoolteam kan deze kritische ingesteldheid blijvend verder zetten en de algemene onderwijskwaliteit hiermee verder optimaliseren. Doen we de goede dingen ook goed genoeg is hierbij het uitgangspunt. Een aantal aanwezige data- of outputgegevens verder analyseren blijft een uitdaging voor de toekomst, waardoor de school haar eerste verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg verder kan waar maken.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leraren zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leraren bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Leraren hanteren in de verschillende leergebieden in meer of mindere mate werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leraren houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties nog in mindere mate vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid kan bereiken. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijke aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie. Het hele schoolteam kent bepaalde effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden leveren in beide afdelingen inspanningen om een doelgericht en evenwichtig aanbod na te streven/te bereiken voor het leergebied Nederlands.
- De kleuteronderwijzers zetten in op een krachtige taalontwikkeling. De gerichte activiteiten en de uitdagende hoekenverrijking stimuleren de talige vaardigheden van de kleuters.
- De kleuteronderwijzers maakten heel wat afspraken ter ondersteuning van de gradatie en de continuïteit.
- De onderwijzers stuurden op basis van outputgegevens het leesonderwijs bij. Ze leveren heel wat inspanningen om de leesontwikkeling bij de kinderen verder te bevorderen en leggen hierbij een accent op zowel techniek als leesbegrip.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het zorgbeleidsplan, gebaseerd op een beginsituatieanalyse, vormt een transparant en duidelijk referentiekader. Een gezamenlijk gedragen visie vormt de basis voor de concrete uitwerking ervan.
- Binnen de leerbegeleiding worden ondersteuningsleerkrachten vanuit hun expertise doelgericht ingezet om de leerbegeleiding gestalte te geven op school-, leerkracht- en leerlingniveau.
- Het beleidsteam investeert in de vernieuwingsbereidheid van de leerkrachten en biedt ruime professionaliseringskansen aan. De teamgerichte en individuele nascholingen in functie van de schoolprioriteiten of persoonlijke behoeften en het leren van elkaar in de eigen school en in de scholengemeenschap verhogen de professionaliteit van de teamleden.
- De school benut bewust de talenten van de leerkrachten en zet deze in om een verdere schoolontwikkeling te stimuleren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid zet vanuit een sterkte-zwakteanalyse sterk in op visieontwikkeling om van daaruit een doelgerichte verdere schoolontwikkeling te garanderen en duidelijke prioriteiten af te bakenen en op te nemen in een prioriteitenplanning.
- Twee directeurs die elkaar, vanuit een duidelijke taakverdeling aanvullen, nemen het beleid waar en weten de te varen koers uit te zetten. Daarbij investeren ze sterk in een gezamenlijke doelgerichtheid.
- Het directieteam zet sterk in op een open en functionele overlegcultuur, waarin de leerkrachten kansen krijgen om mee te denken. Daadkracht, dienstbaarheid en democratie zijn de sleutelbegrippen binnen het participatieve beleid.
- Een interne netwerk, waarbij het kern- en zorgteam en de werkgroepen ankers zijn, ondersteunen het beleid. Een vlotte en open communicatie en een participatieve besluitvorming vloeien hieruit voort.
- Het schoolteam hecht belang aan een goede ouderbetrokkenheid en een verbondenheid met de plaatselijke omgeving en stelt zich laagdrempelig op voor een goede en vlotte samenwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de veelheid aan bestaande planningsdocumenten kritisch onder de loep nemen en deze herleiden tot functionele instrumenten, zodat de volledigheid van het aanbod gewaarborgd blijft.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken over het invullen van de planningsdocumenten, zodat deze een correcte en transparante weergave zijn van het aanbod.
- Een aantal onderwijzers kan de actieve inbreng van de leerlingen in het onderwijsleerproces verhogen door het creëren van krachtige leeromgevingen, waarin gevarieerde werk- en groeperingsvormen, leerlingeninitiatief en interactie een vaste plaats toebedeeld krijgen en gestoeld zijn op een duidelijke visie.
- De onderwijzers kunnen nog gericht inzetten op het bevorderen van het leesplezier door onder meer de bestaande klasbibs uit te bouwen tot aantrekkelijke en uitdagende leeshoeken, waarin kinderen geprikkeld en aangetrokken worden in een stimulerende leesomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de uitgeschreven zorgaanpak nu in de praktijk concretiseren, zodat elk kind de gepaste hulp krijgt binnen de verschillende fasen van het zorgcontinuüm.
- Het formuleren van een duidelijke zorgvraag en deze vervolgens linken aan concrete afspraken die geregistreerd, geëvalueerd en bijgestuurd worden, kan het hulpverleningsproces voor kinderen met extra noden doelgerichter en efficiënter laten verlopen.
- De functionaliteit en de transparantie van de zorgdossiers kan worden verhoogd, zodat de teamleden een duidelijk beeld krijgen van de totale ontwikkeling van het kind en van de totaliteit van het hulpverleningsproces.
- Het schoolteam kan elkaar deelgenoot maken van goede praktijkvoorbeelden en deze aanwenden in functie van een verdere schoolontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het team kan welgekozen prioriteiten gefaseerd en met de nodige diepgang uitwerken. Duidelijke afspraken, ondersteuning, professionalisering, coaching en opvolging zijn daarbij noodzakelijk.
- Het schoolteam kan vanuit de beschikbare interne en externe data de kwaliteitszorg systematisch en cyclisch uitwerken met het oog op het borgen van het goede en het bijsturen waar nodig.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet in beide afdelingen vanuit de visie van het leerplan een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod realiseren voor het leergebied muzische vorming om zo te voldoen aan haar maatschappelijke opdracht.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-02-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde SCHOOFs de inspecteur-verslaggever	Lize Habex en Benny Lanssens de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	